

RECENZJE

Stefan Kozłowski, Przyszłość ekorozwoju, Wydawnictwo KUL, Lublin 2005, 586 stron.

Początek dyskusji o idei zrównoważonego rozwoju (zwanego przez Autora *ekorozwojem*) miał miejsce wraz z opublikowaniem raportu „Our Common Future” w 1987 r. Od tego czasu minęło niemal 20 lat. Pierwotnie ledwie zarysowana idea doczekała się głębokiej analizy.

Kolejna publikacja prof. Kozłowskiego to wyjątkowo obszerne kompendium wiedzy na ten temat, unikalne na polskim rynku wydawniczym.

Monografię otwiera rozdział wprowadzający odnoszący się do uwarunkowań życia na naszej planecie.

Kolejna część pracy to niezwykle cenny rozdział teoretyczny, poświęconym założeniom, prawom, zasadom i wskaźnikom rozwoju zrównoważonego. Choć niektóre z prezentowanych koncepcji (jak np. idea rzekomo tworzącej się nowej świadomości planetarnej) można uznać za kontrowersyjne, trudno jednak znaleźć drugą publikację, gdzie teoretyczna strona ekorozwoju przedstawiona byłaby równie szeroko i ciekawie.

Dyskusję rozszerza przegląd najważniejszych dokumentów (historycznych i współczesnych) odnoszących się nie tylko do problematyki zasadniczej, ale także do szerszego kontekstu ochrony środowiska jako takiej. Tak jak Agenda 21 ma swoje różne wymiary, tak też w klasyfikacji dokumentów wyróżniono płaszczyznę ogólnoświatową, europejską, wraz z implikacjami dla środowisk lokalnych. Należy tu uwagę poświęcono – często pomijany lub traktowanych zdawkowo – dokonaniom polskim. Co równie istotne, z tymi dokumentami możemy zapoznać się w aneksie w ich oryginalnych brzmieniach.

Jest prawdą, że Polska, będąc członkiem Unii Europejskiej, musi spełnić wymogi odnoszące się nie tylko do najbardziej nagłaśnianych kwestii czysto ekonomicznych, ale także te związane ze zrównoważonym rozwojem. Po pierwsze jednak trzeba je poznać – a dzięki publikacji prof. Kozłowskiego jest to możliwe w klarownej i syntetycznej formie.

Najbardziej frapująca pozostaje odpowiedź na pytanie zawarte w tytule monografii – jaka jest przyszłość ekorozwoju? Nie jest ona jednoznaczna, tak jak przyszłość jako taka jest trudna do przewidzenia. Recenzowana publikacja pomaga w ocenie obecnej sytuacji. Z perspektywy lat, które minęły od słynnego Szczytu Ziemi w Rio pokazuje co udało się zrealizować, a które obszary problematyczne nadal napotykają na opór. Monografia wskazuje także, jakie mogą być konsekwencje obecnie zarysowanych światowych trendów rozwojowych w dalszej perspektywie. Ale czy sprawdzą się scenariusze czarne, czy też jasne – to

zależy nie tylko od wielkiej polityki światowej, ale także od każdego z nas.

